

“RO‘YHATGA OLINGAN”

“TASDIQLAYMAN”

“O‘zbekgidroenergoqurilish” A.J Kuzatuv
kengashining 2025 yil “ ” daqi

№ son qarori bilan

Boshdirektor

S.Yusupov

“O‘zbekgidroenergoqurilish” aksiyadorlik jamiyati

USTAVI

(yangi tahriri)

TOSHKENT – 2025 yil

МУНДАРИЖА

I	УМУМИЙ ҚОИДАЛАР.....	3
II	ЖАМИЯТНИНГ РАСМИЙ НОМИ, ЮРИДИК ВА ПОЧТА МАНЗИЛИ, ЭЛЕКТРОН ПОЧТА МАНЗИЛИ ВА РАСМИЙ ВЕБ-САЙТИ.....	3
III	ЖАМИЯТНИНГ МАКОМИ, ҲУҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ.....	4
IV	ЖАМИЯТНИНГ ФАОЛИЯТ МАҚСАДИ ВА АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ	5
V	УСТАВ ФОНДИНИНГ МИҚДОРИ, УНИ КЎПАЙТИРИШ ВА КАМАЙТИРИШ ТАРТИБИ	7
VI	ЖАМИЯТНИНГ АКЦИЯЛАРИ, КОРПОРАТИВ ОБЛИГАЦИЯЛАРИ ВА БОШҚА ҚИММАТЛИ ҚОҒОЗЛАРИ	9
VII	ЖАМИЯТ АКЦИЯДОРЛАРИНИНГ ҲУҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ.....	9
VIII	ДИВИДЕНДЛАРИНИ ТЎЛАШ	12
IX	ЖАМИЯТНИНГ ЗАХИРА ВА БОШҚА ФОНДЛАРИ	13
X	ЖАМИЯТ ФАОЛИЯТИНИ БОШҚАРУВИ	13
	ҲИСОБ ВА ҲИСОБОТ	
XI	ҲУЖЖАТЛАРНИ САҚЛАШ	
	ЖАМИЯТ ТЎҒРИСИДАГИ АХБОРОТ	23
XII	ЖАМИЯТНИ ҚАЙТА ТАШКИЛ ОТИШ ВА ТУГАТИШ	24
XIII	ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР	24

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1. Ушбу Устав Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик Кодекси, “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Қонунига, ҳамда бошқа қонун ҳужжатлари ва меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга асосан ишлаб чиқилган ва “O‘zbekgidroenergoqurilish” aksiyadorlik jamiyati (бундан буён матн давомида – Жамият деб юритилади) фаолиятини тартибга солади.

2. “O‘zbekgidroenergoqurilish” aksiyadorlik jamiyati Ўзбекистон Республикаси Давлат мулкни бошқариш ва тadbirkorликни қўллаб-қувватлаш Давлат қўмитасининг 2004 йил 30 сентябрдаги 130к-ПО-сонли “Ўзбекгидроэнергоқурилиш” трестини “O‘zbekgidroenergoqurilish” очик акциядорлик жамиятига айлангириш тўғрисида”ги буйруғига асосан ташкил этилган. “O‘zbekgidroenergoqurilish” очик акциядорлик жамияти Тошкент шаҳар Шайхонтохур туман Тadbirkorлик субъектларини давлат рўйхалидан ўтказиш инспекцияси томонидан 2004 йил 18 ноябрда R-000487-09-сон билан рўйхатга олинган.

Жамият Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 18 майдаги “Ўзбекгидроэнерго” акциядорлик жамияти фаолиятини ташкил этиш чора-таdbirlари тўғрисида”ги ПҚ-2972-сонли қарорига асосан “O‘zbekgidroenergo” акциядорлик жамияти таркибига киради.

3. Жамият ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодекси, Ўзбекистон Республикаси “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Қонуни (бундан буён матн давомида – Қонун) ва мазкур Уставга, ҳамда бошқа қонун ва меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга мувофиқ олиб боради.

II. ЖАМИЯТНИНГ РАСМИЙ НОМИ, ЮРИДИК ВА ПОЧТА МАНЗИЛИ, ЭЛЕКТРОН ПОЧТА МАНЗИЛИ ВА РАСМИЙ ВЕБ-САЙТИ

4. Жамият ташкилий-ҳуқуқий шакли қўрачтилган тўлик ва кискартирилган фирма номига эга.

5. Жамиятнинг расмий номи:

ТЎЛИК

Ўзбек тилида:

кирилл ёзувида: “Ўзбекгидроэнергоқурилиш” акциядорлик жамияти

лотин ёзувида: “O‘zbekgidroenergoqurilish” Aksiyadorlik jamiyati

Рус тилида:

Акционерное общество «Ўзбекгидроэнергоқурилиш»

Инглиз тилида:

«O‘zbekgidroenergokurilish» Joint-stock company

КИСКАРТИРИЛГАН

Ўзбек тилида:

кирилл ёзувида: “Ўзбекгидроэнергоқурилиш” АЖ

лотин ёзувида: “O‘zbekgidroenergoqurilish” AJ

Рус тилида:

АО «Ўзбекгидроэнергоқурилиш»

Инглиз тилида:

«O‘zbekgidroenergokurilish» JSC

6. Юридик манзили, жойлашган ери (почта манзили), электрон почта манзили, жамиятнинг расмий web-сайти:

Юридик манзили: Индекс 100124, Тошкент шаҳри, Мирзо Улуғбек тумани, Феруза мавзеси, 15А-уй

Почта манзили: Индекс 100124, Тошкент шаҳри, Мирзо Улуғбек тумани, Феруза мавзеси, 15А-уй

Электрон почта манзили: uzges@uzgidro.uz

Жамиятнинг расмий web-сайти: <http://uzbekgidroenergoqurilish.uz/>

III. ЖАМИЯТНИНГ МАҚОМИ, ХУҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ

7. Жамият даъват рўйхатидан ўтказилган пайванд эълондан юридик шахс мақомига эга бўлади ва чекланмаган муддатга тузилган.

8. Жамият юридик шахс бўлиб, у ўз мулкнинг балансида ҳисобга олинмаган алоҳида мол-мулкка, шу жумладан ўзининг устав фондида берилган мол-мулкка эга бўлади, ўз номидан мулквий ва наҳсвий номлуқвий ҳуқуқларни олиши ҳамда амалга ошириши, шунингдек мажбуриятлар олиши, судда даъвогар ва жавобгар бўлиши мумкин.

9. Жамият:

- ўзининг фирма номи даъват тилида тўлиқ ёзилган ҳамда жойлашган ери кўрсатилган томалок муҳрга эга бўлишига ҳақли. Муҳрда бир вақтнинг ўзида фирманинг номи бошқа исми билан тилда ҳам кўрсатилгани мумкин;
- ўзининг номи ёзилган шартли ва бланкетларга, ўз тизимига эга бўлишига;
- белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказилган товар белгисига ҳамда фуқароларнинг муомаласи шартлоқларининг, товарларнинг, инновацион ва хизматларнинг ҳуқуқий аломатларини аке эштирувчи бошқа аломатларга эга бўлишига;
- Ўзбекистон Республикаси ҳуқуқида ва унинг ташқиринда банк ҳисобварақларини олишига;
- филиаллар ташкил этишига ва ваколатхоналар очилишига;
- акциядорлик жамияти ёки масъулияти чекланган жамият шаклидаги шўъба ва тобе ҳўжалик жамиятларига эга бўлиши мумкин. Бунда Жамият шўъба ҳўжалик жамиятлари ўтказилган ишлар уставида методик раҳбарлик қилади ва мувофиқлаштиради;
- корхоналар, ташкилотлар ва бошқа тижорат тузилмаларини ташкил этишида қонун ҳужжатларига белгиланган тартибда қатнашишига;
- нотижорат ташкилотларда иштирок олишига ҳақли.

10. Жамиятнинг филиали ва ваколатхонаси юридик шахс бўлмайди. Улар Жамиятнинг Қўзғатув қонунини томонидан тасдиқланган Низом асосида иш юритади.

Жамиятнинг филиалга ва ваколатхонага бериб қўйилган мол-мулкни Жамиятнинг балансида ҳисобга олинади.

Филиал ҳамда ваколатхона фаолияти учун жавобгарлик Жамият зиммасида бўлади.

Жамият томонидан Ўзбекистон Республикасидан ташқиринда филиаллар ташкил этиши ва ваколатхоналар очилиши, алар Ўзбекистон Республикасининг ҳалқаро шартномасида бошқача қонда назарда тутилган бўлса, филиаллар ва ваколатхоналар жойлашган ердаги мамлакатнинг қонун ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилади.

11. Ҳўжалик жамиятида иштирок қиувчи бошқа жамият ҳўжалик жамиятига қарашли овоз берадиган акцияларнинг (улушнинг) йилгирма (олиш) қўзғатилган бўлса, бундай ҳўжалик жамияти қарам жамият деб ҳисобланади.

Ўзига бириктириб қўйилган мол-мулкка нисбатан мулкдор (Жамият) томонидан мулк ҳуқуқи берилмаган тижоратчи ташкилот унитар корхона ҳисобланади.

12. Шўъба ва тобе хўжалик жамиятлари ўз мулкида Жамиятнинг овоз берувчи акцияларига эга бўлишга ҳақли эмас.

Жамият томонидан ташкил этилган унитар корхона ўз мулкида Жамият устив фонлидаги улушта эга бўлишга ҳақли эмас.

13. Жамият қонунчилиққа мувофиқ шўъба хўжалик жамиятига мажбурий кўрсатмалар бериш ҳуқуқига эга. Бунда Жамият бундай кўрсатмаларни бажариши учун бу жамиятлар томонидан тузилган битимлар юзасидан улар билан солидар жавобгар бўлади.

Шўъба хўжалик жамияти ёки Жамият томонидан ташкил этилган унитар корхона Жамиятнинг айби билан банкрот бўлган тақдирда, унинг мажбуриятлари юзасидан Жамият Ўзбекистон Республикаси Фухоролик Кодексига мувофиқ субсидиар жавобгар бўлади.

14. Жамият томонидан ташкил этилган шўъба хўжалик жамияти ва унитар корхона Жамият мажбуриятлари юзасидан жавобгар бўлмайди.

15. Шўъба хўжалик жамиятнинг акциядорлари (иштирокчилари) Жамиятдан унинг айби билан уларга етказилган зарарнинг ўрни қоплаишини талаб қилишга ҳақли.

16. Жамият ўз мажбуриятлари юзасидан ўзига тегишли барча мол-мулк билан жавобгар бўлади.

17. Жамият ўз акциядорларининг мажбуриятлари юзасидан жавобгар бўлмайди.

18. Акциядорлар Жамиятнинг мажбуриятлари юзасидан жавобгар бўлмайди ва унинг фаолияти билан боғлиқ зарарларнинг ўрнини ўзларига тегишли акциялар қиймати доирасида қоллаш таваққалчилигини ўз зиммасига олади.

19. Акцияларнинг ҳақини тўлиқ тўлмаган акциядорлар Жамиятнинг мажбуриятлари юзасидан ўзларига тегишли акциялар қийматининг тўланмаган қисми доирасида солидар жавобгар бўлади.

IV. ЖАМИЯТНИНГ ФАОЛИЯТ МАҚСАДИ ВА АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ

20. Жамият фаолиятининг асосий мақсади мелия-хўжалик фаолиятидан фойда олишдир.

21. Жамиятнинг асосий фаолият соҳаси гидрозенергетика иншоотларини қуриш билан боғлиқ махсус монтаж ва умумий қурилиш ишларини олиб бориш, шунингдек истеъмолчиларнинг манфаатларига жавоб берадиган бошқа хизматларни кўрсатиш ҳисобланади.

22. Жамият ўз мақсадига эришиш учун мунтазам равишда Жамият самарадорлигини таъминлашга қодир бўлган муҳандис-техник ва бошқариш кадрлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш.

23. *Жамиятнинг асосий фаолият турлари:*

- энергетика объектларини, электростанцияларни, гидротехника, саноат ва ижтимоий маиший объектларни, шунингдек турар жой ва қишлоқ хўжалиги объектларини қуриш, қурилиш-монтаж ишларини амалга ошириш;
- махсус қурилиш ва монтаж ишлари, шу жумладан гидротехника, пармалаш-портлатиш, туннель қурилиш-монтаж ишлари бўйича хизматлар кўрсатиш;
- Ўзбекистон Республикаси ҳудуди ва ундан ташқарида тақикот, лойиқа, таъмирлаш, тиклаш, ишга тулириши ишлари, транспорт ва матбаа хизматлари, шунингдек бошқа турдаги хизматларни амалга ошириш;
- қурилиш объектларини лойиқалаштириш, қуриш, кенгайтириш, қайта қуриш ва техник қайта жиҳозлаш, биноларни, саноат, ижтимоий, маданий, маиший иншоотларни таъмирлаш ва улардан фойдаланиш;

- корхоналар ва ташкилий-ҳуқуқий ва мулк шаклидаги кагъий назар танкидоллар ёки муассасаларнинг буюрмаларни бўйича қурилиш-монтаж, таъмирлаш, тиклаш ва янги тузириш ишларини ўтказиш;
- буюрмачиларнинг ёнингги буюртмага исеван махсус лойиҳа танкидолларни билан ҳамкорликда лойиҳа-смета хужжатларини ишлаб чиқиш бўйича хизматлар кўрсатиш;
- лойиҳа-конструкторлик, тадқиқот ва экспериментал ишларни талқин қилиш ва ўтказиш;
- қурилиш материаллари ва конструкцияларни шу жумладан, бетон махсулотлари ва бетон қоринчаларини ишлаб чиқариш;
- энергетика, гидротехника ва сув хўжалиги корхоналарига ҳамда бошиқа корхоналарга ўзаро фойдала асосида танки иктисодий фаолиятга долр хизматларни кўрсатиш;
- шартнома исевида «O'zbekgidroenergo» АЖ ва унинг таркибига кирувчи корхоналарга ҳамда бошиқа ташкилотларга молдий-техника ресурсларини, асбоб-ускуналарини, эхтиёт қисмларни, машина ва механикаларни, шунингдек бошиқа товарларни ридинга қилиш;
- ихтисослашган транспорт хизматларини кўрсатиш;
- объектларнинг технологик бутланишини амалга ошириш;
- мураккаблик даражаси хар-хил бўлган ер осети ишлаб чиқариш ишларини барто этиш;
- ер осети ва ер усти қарьераларда, автоқобни йўшлари ва каналларда буртуланиш-портлатиш ишларини амалга ошириш;
- тулрокни томшатиш;
- чуқурликларда контур портлан усулини қўллаган халди профилъ ишларни амалга ошириш;
- махсус гидротехник ишлар (инспекцион ва цементли тўшама, қатламлаш, майдолий цементлаш, бўйинларни йўқотиш ва қурилиш чокларини цементлашни амалга ошириш);
- сув қуцуқларини буртулиш ва жинҳезиш;
- тулрок қатламларини қимвий усулда мустаҳкамлаш;
- бетон ишлотларини бетошли цементлаш, торкрет санразма-бетон усули билан таъмирлаш;
- кўп қабатли беланд бина ва ишинееларни қуриш;
- хавфи юкори бўлган объектларни (потенциал хавфи ишлаб чиқариш объектларни) қуриш;
- қуввати 500 кВ гаца бўлган элтротускуналарни ўрнатиш;
- юксак (шаю) технотониларни ишлаб чиқариш ва махаллий, хоржий технотониларни тадбиқ этиш;
- юридик ва жисмоний шахеларга қурилиш, манший ва ишлаб чиқаришга оид бўлган хизматларни кўрсатиш;
- объектларни қуриш ва модернизация қилиш, таъмирлаш (шу жумладан капитал ва жорий таъмирлаш) бўйича беш нуарат ташкилоти еффатиза иштинрок эглиш;
- нудрав, етказиб бериш, ижара, қаръ, факчере, комиссия, сақлаш, ҳамда Ўзбекнетон Республикасининг конуи хужжатларига энд бўлмаган битимлар, келишувлар ва шартномалар бўйича санот, техник, комиссия, трасл, ливини, муҳандислик, ташкилий ва бошиқа хизматларни кўрсатиш (ишларни бақариш); ижара фаолиятини амалга олириш, кўчар ва кўчмас мулкларни ижарага бериш;
- халқ исевмол молларини ишлаб чиқариш ва уларни ултуруш ва қисса сивдо асасида етиш;

- қом-ашё маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва сотиш;
- қонун ҳужжатлари билан ўрнатилган тартибда ташқи иқтисодий фаолиятни амалга ошириш.

24. Жамият Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатлари билан тақиқланмаган ва мазкур Устада кўрсатилмаган бошқа фаолият турларини ҳам амалга оширишга ҳақлидир.

25. Махсус руҳсатнома (лицензия) олиб қиладиган фаолият турлари Ўзбекистон Республикаси қонунчилигида ўрнатилган тартибда, лицензия олингандан кейин амалга оширилади.

V. УСТАВ ФОНДИНИНГ МИҚДОРИ, УНИ КўПАЙТИРИШ ВА КАМАЙТИРИШ ТАРТИБИ

26. Жамиятнинг устав фонди акциядорлар олган Жамият акцияларининг номинал қийматидаш ташқил топади ва Ўзбекистон Республикасининг миллий валютасида ифодланади. Жамият томонидан чиқариладиган барча акцияларнинг номинал қиймати бир хил бўлиши керак.

Жамиятнинг устав фонди Жамият мол-мулкининг уни кредиторлари манфаатларини кафолатлайдиган энг кам миқдорини белгилайди.

Жамият имтиёзли акциялар жойлаштиришга ҳақли. Жойлаштирилган имтиёзли акцияларнинг номинал қиймати Жамият устав фондининг йигирма беш фоизидан ошмаслиги керак.

27. Жамият устав фонди 22 724 937 000 (йигирма икки миллиард етти юз йигирма тўрт миллион тўққиз юз ўттиз етти минг) сўмдан, ҳар бирининг номинал қиймати 3 000 (уч минг) сўм бўлган 7 574 979 (етти миллион беш юз етмиш тўрт минг тўққиз юз етмиш тўққиз) дона жойлаштирилган акциялардан ташқил топган. Шундан 7 324 878 (етти миллион уч юз йигирма тўрт минг саккиз юз етмиш саккиз) дона оддий ва 250 101 (икки юз эллик минг бир юз бир) дона имтиёзли акциялардир.

28. Жамият жойлаштирилган акцияларга қўшимча равишда:

- 995 000 (тўққиз юз тўқсон беш миллион) дона оддий;
- 5 000 000 (беш миллион) дона имтиёзли эллик қилган акциялар жойлаштиришга ҳақли.

Ҳар бир акциянинг номинал қиймати 3 000 (уч минг) сўм.

а) Жамиятнинг устав фондини кўпайтириш

29. Жамиятнинг устав фондини кўпайтириш қўшимча акцияларни жалб қилинган инвестициялар ҳисобига жойлаштириш, Жамиятнинг ўз капитали ва ҳисобланган дивидендлар ҳисобидан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилиши мумкин.

30. Қўшимча акциялар фақат мазкур Устада белгиланган, элон қилинган акцияларнинг сони доирасидагина Жамият томонидан жойлаштирилиши мумкин.

31. Жамиятнинг устав фондини кўпайтириш тўғрисидаги ва Жамиятнинг мазкур уставига тегишли ўзгартиришлар киритиш ҳақидаги қарорлар Кузатув кенгаши томонидан қабул қилинади.

32. Жамиятнинг устав фондини кўпайтириш тўғрисидаги қарорда жойлаштириладиган қўшимча оддий акцияларнинг ва имтиёзли акцияларнинг сони, уларни жойлаштириш муддатлари ҳамда шартлари белгиланган бўлиши керак.

33. Жамиятнинг устав фондини кўпайтириш жойлаштирилган қўшимча акцияларнинг номинал қиймати миқдоридан ўтказилади. Бунда мазкур Устада

кўрсатилган, эълон қилинган муайян турдаги акцияларнинг сони ушбу турдаги жойлаштирилган қўшимча акцияларнинг сонига қийматирилиши кета.

34. Жамиятнинг устав фонди кўпайтирилиши натижасида кўпайтириш суммасининг битта акциянинг номинал қийматига мувофиқлиги таъминланмайдиган бўлса, Жамиятнинг устав фондиди кўпайтиришга йўл қўйилмайди.

35. Қузатув кенгаши томонидан қабул қилинган қўшимча акцияларни чиқариш ҳақидаги қарор Жамиятнинг устав фондиди кўпайтириш тўғрисидаги қарордир.

36. Жамият акциялари ва акцияларга айирбошланган қимматли қоғозларни очик ва ёпиқ обуна воситасида жойлаштиришга ҳақти. Акцияларнинг очик обунаси фақат ташкил этилган қимматли қоғозлар савдоларида ўтказилади.

37. Жамиятнинг акцияларини ва бошқа қимматли қоғозларини жойлаштириш чоғида уларга ҳақ тўлаш пул ва бошқа тўлов воситалари, мол-мулк, шунингдек пулда ифодаланган баҳога эга бўлган ҳуқуқлар (шу жумладан мулкый ҳуқуқлар) орқали амалга оширилади.

Жамиятнинг қўшимча акциялари ва бошқа қимматли қоғозларига ҳақ тўлаш тартиби уларни чиқариш тўғрисидаги қарорда белгилаб қўйилади.

38. Акцияларни жойлаштириш, шу жумладан акциядорлар ўртасида жойлаштириш тўғрисида қарор қабул қилишда акцияларни жойлаштирил (ташкил этилган қимматли қоғозлар савдоларига чиқариш) нархи Қузатув кенгаши томонидан, қимматли қоғозлар савдоси ташкилотчиларининг савдо майдонларида вужудга келаётган нархлар конъюнктурасидаги келиб чиққан ҳолда белгиланади.

39. Агар жамиятнинг пулдан ўзга воситалар билан ҳақи тўланаётган акциялари ва бошқа қимматли қоғозларининг номинал қиймати қонуи ҳужжатларида белгиланган базавий ҳисоблаш миқдорининг икки юз бараваридан кўши ташкил этса, Жамиятнинг акциялари ва бошқа қимматли қоғозларининг ҳақи сифатида қиритиладиган мол-мулкнинг пулда ифодаланган баҳоси баҳоловчи ташкилот томонидан чиқарилиши зарур.

40. Жамиятнинг устав фондиди унинг ўз қиймати ҳисобидан кўпайтиришда қўшимча акциялар барча акциядорлар ўртасида тақсимланади. Бунда ҳар бир акциядорга қайси турдаги акциялар тегишли бўлса, айна ўша турдаги акциялар унга тегишли акциялар сонига мутаносиб равишда тақсимланади.

41. Жамиятнинг устав фонди кўпайтириладиганда қўшимча акцияларига унинг ўз қиймати ҳисобидан, шунингдек ҳақини қўшимча акциялар билан тўлаш тўғрисида қарор қабул қилинган дивидендлар ҳисобидан ҳақ тўланган тақдирда, бундай акцияларни жойлаштириш Жамият акцияларининг номинал қиймати бўйича амалга оширилади.

42. Жамиятнинг қўшимча акцияларига ушбу акцияларни чиқариш тўғрисидаги қарорда кўрсатилган жойлаштириш муддати ичида ҳақ тўлавиши лозим.

43. Жамият томонидан акцияларни ва акцияларга айирбошланган, ҳақи пул маблағлари билан тўланадиган эмиссиявий қимматли қоғозларни жойлаштиришда овоз берувчи акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар уларни имтиёзли равишда олиш ҳуқуқига эга.

Акциядор, шу жумладан акциядорларнинг умумий йиғилишида қарши овоз берган ҳудуд унда илтирок этмаган акциядор акцияларни ва акцияларга айирбошланган эмиссиявий қимматли қоғозларни ўзига тегишли шу турдаги акциялар миқдорига мутаносиб миқдорда имтиёзли олиш ҳуқуқига эга.

44. Имтиёзли ҳуқуққа эга бўлган шахсларнинг рўйхати қимматли қоғозларни чиқариш тўғрисидаги қарор қабул қилинган санадаги Жамият акциядорлари реестрининг маълумотлари асосида тузилади.

45. Имтиёзли ҳуқуқ амалга оширилган тақдирда, акциядорлар акцияларнинг ва акцияларга айирбошланган эмиссиявий қимматли қоғозларнинг фақат бутун миқдорини олиши мумкин.

46. Жамият акцияларини ва акцияларга айирбошланадиган эмиссиявий қимматли қоғозларларини имтиёзли олиш ҳуқуқини амалга ошириш тартиби ва муддатлари Қонунда белгиланади.

47. Имтиёзли ҳуқуқдан бонқа шахс фойдасига воз кетишга йўл қўйилмайди.

б) Жамиятнинг устав фондини камайтириш

48. Жамиятнинг устав фонди акцияларнинг номинал қийматини камайтириш ёки акцияларнинг умумий сонини қисқартириш йўли билан, шу жумладан акцияларнинг бир қисмини кейинчалик бекор қилган ҳолда Жамият томонидан акцияларни олиш йўли билан камайтирилиши мумкин.

Бундай ҳолда, шунингдек Қонуннинг 37-моддасида назарда тутилган бошқа ҳолларда, акциядорлардан Жамият томонидан оддий ва имтиёзли акцияларни олиш нархи уларнинг бозор қийматига мувофиқ белгиланади.

49. Жамиятнинг устав фондини камайтириш тўғрисидаги ва маъқур Уставни тегишли ўзгартишлар киритиш ҳақидаги қарорлар акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан қабул қилинади.

Жамиятнинг устав фондини камайтириш тўғрисида қарор қабул қилинётганда акциядорларнинг умумий йиғилиши устав фондини камайтириш сабабларини кўрсатади ва уни камайтириш тартибини белгилайди.

50. Жамият устав фондини камайтириш тўғрисида қарор қабул қилинган санадан эътиборан ўттиз кундан кечиктирмай ўз кредиторларини бу ҳақда ёзма шаклда хабардор қилади.

Кредиторлар Жамиятнинг устав фондини камайтириш тўғрисида ўзларига билдириш юборилган санадан эътиборан ўттиз кундан кечиктирмай Жамиятдан ўз мажбуриятларини муддатидан олдин бажаришни ва устав фонди камайтирилиши билан боғлиқ зарарларининг ўрнини қоплашни талаб қилишга ҳақли.

VI. ЖАМИЯТНИНГ АКЦИЯЛАРИ, КОРПОРАТИВ ОБЛИГАЦИЯЛАРИ ВА БОШҚА ҚИММАТЛИ ҚОҒОЗЛАРИ

51. Жамият акциялари эгасининг номи ёзилган эмиссиявий қимматли қоғозлар бўлиб, улар икки турга - оддий ва имтиёзли акцияларга бўлинган.

52. Бир турдаги акция унга эгаллик қилувчи ҳар бир акциядорга шу турдаги акцияларнинг бошқа эгалари билан бир хил бўлган ҳажмдаги ҳуқуқларни беради.

53. Жамият қолун ҳужжатларига мувофиқ корпоратив облигацияларни (уларни чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш санасидаги ўз капитал миқдори доирасида) ва бошқа қимматли қоғозларни чиқаришга ҳамда жойлаштиришга ҳақли.

54. Жамият томонидан корпоратив облигацияларни чиқариш, шу жумладан акцияларга айирбошланадиган корпоратив облигацияларни чиқариш Қузатув кенгашининг қарорига кўра амалга оширилади.

55. Жамият ўзи жойлаштирган қимматли қоғозлар айирбошланиши мумкин бўлган акциялар берадиган ҳуқуқларни теклаш ҳақида ушбу қимматли қоғозлар эгларининг раъзилигидан қарор қабул қилишга ҳақли эмас.

VII. ЖАМИЯТ АКЦИЯДОРЛАРИНИНГ ҲУҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ

56. Акциялар мулк ҳуқуқи ёки бошқа ашёвий ҳуқуқ асосида қайси юридик ёки жисмоний шахсга тегишли бўлса, уша юридик ёхуд жисмоний шахс акциянинг эгаси — Жамият акциядори деб эътироф этилади.

62. Акцияларни бошқа шахсга беришга доир чеклов белгиланиши акциядорни — мазкур акциялар эгасини Қонунда белгиланган тартибда Жамиятни бошқаришда иштирок этиш ва улар бўйича дивидендлар олиш ҳуқуқидан маҳрум қилмайди.

63. Оддий акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар акциядорларнинг умумий йиғилишида мазкур йиғилиш ваколатига қирадиган барча масалалар бўйича овоз бериш ҳуқуқи билан иштирок этиши мумкин.

64. Жамиятнинг 1 фоиздан кам бўлмаган оддий акциялари эгаларига Кузатув кенгаши мажлисини чақиритиш талаб қилиш ва қун тартиби, фойдани тақсимлаш, бошқарув ва назорат органи аъзолигига уларнинг лозодиқни, умумий йиғилиш ўтказилгунга қадар алмаштириш имконияти билан кўрсатиш юзасидан тақлиф қилиш ҳуқуқига эга.

65. *Имтиёзли акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар:*

— акциядорларнинг умумий йиғилишида Жамиятни қайта ташкил этиш ва тугатиш тўғрисидаги масалалар ҳал этилаётганда овоз бериш ҳуқуқи билан иштирок этади;

— имтиёзли акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар акциядорларнинг умумий йиғилишида Жамият уставига имтиёзли акцияларнинг эгалари бўлган акциядорларнинг ҳуқуқларини чеклайдиган ўзгартиш ва қўшимчалар қилиш тўғрисидаги масалалар, шу жумладан яввалги навбатдаги имтиёзли акциялар бўйича тўланадиган дивиденднинг миқдорини белгилаш ёки қўлайтириш ва (ёки) тугатилиш қийматини белгилаш ёки қўлайтириш масалалари, шунингдек имтиёзли акцияларнинг эгалари бўлган акциядорларга дивиденд ва (ёки) бу акцияларнинг тугатилиш қийматини тўлаш навбати бўйича имтиёзлар бериш ҳоллари ҳал этилаётганда овоз бериш ҳуқуқини олади;

— акциядорларнинг умумий йиғилиши ваколат доирасига қирадиган масалалар бўйича овоз бериш ҳуқуқи билан акциядорларнинг умумий йиғилишида иштирок этиш ҳуқуқига имтиёзли акциялар бўйича дивидендлар тўлиқ тўғрисида қарор қабул қилинмаган ёки дивидендларни тўлиқ тўламаслик тўғрисида қарор қабул қилинган акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишидаги кейинги йиғилишдан бошлаб эга бўлади. Ҳуқуқ мазкур акциялар бўйича дивидендлар биринчи марта тўлиқ миқдорда тўланган пайтдан эътиборан бекор қилинади;

— Жамият тугатилаётганда ўзларига тегишли имтиёзли акциялар номинал қийматининг 125 фоизини, қонунчиликда ўрнатилган навбатда олишга ҳақли.

66. Акциядор (акциядорлар) йирик битимни ёки аффилиланган шахс билан тузилган битимни ҳақиқий эмас деб топиш тўғрисидаги даъво аризасини судда кўриб чиқиш чоғида Жамиятдан ва гувоҳлардан суд томонидан кўриб чиқилаётган ишга тааллуқли бўлиши мумкин бўлган барча ҳужжатларни олишга ҳақли, бундан давлат сирини ёки қонун билан кўрикландирилган бошқа сирни ташкил этувчи ҳужжатлар мустафо.

67. Миноритар акциядорларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш мақсадида Жамиятда уларнинг орасидан миноритар акциядорларнинг қўмитаси ташкил этилиши мумкин.

68. Акциядорлар қонун ҳужжатлари ва мазкур Уставга мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

69. Акциядорларнинг ҳуқуқлари Жамият бошқарув органилари томонидан ҳимоя қилинади. Жамият барча акциядорларга, уларга тегишли улуслар, даромад даражаси, жинси, irqи, дини, миллати, тили, ижтимоий келиб чиқиши, шахсий ва ижтимоий маъқадан қатъий назар бир хилдаги муносабат таъминланишига кафолат беради.

70. *Жамият акциядорлари қуйидаги мажбуриятларга эга:*

— Жамият тўғрисидаги махфий маълумотларни ташкил қилувчи сирларни сақлаш ва фош қилмаслиги. Миноритар акциядор ҳужжатларни асоссиз

равишда талаб қилиши ва махфий ахборотлар, тижорат сирларини қўллаш йўли билан Жамият бошқарув органи фаолиятига тўсқинлик қилмаслиги лозим.

— ўзига онд маълумотлардаги ўзгаришлар ҳақида унинг акцияларга бўлган ҳуқуқларини ҳисобга олиш бўйича хизматлар кўрсатувчи Марказий депозитарийни ва (ёки) инвестиция воситачисини ўз вақтида хабардор қилиш.

71. Жамият акцияларининг 50 ва ундан ортиқ фоизи эгасига айланган шахс, агар у бунгачи мазкур Жамият акцияларига эгаллик қилмаган ёки акцияларининг 50 фоизидан камроғига эгаллик қилган бўлса, қолган акциялар эгаларига акцияларни бозор қиймати бўйича ўзига сотишлари борасидаги таклифини ўттиз кун ичида эълон қилиш шарт.

Акциядорнинг ўзига тегишли акцияларни сотиши тўғрисидаги ёзма рўзилиги эълон қилинган кундан эътиборан ўттиз кун ичида олинган тақдирда, Жамиятнинг 50 ва ундан ортиқ фоиз акциялари эгаси мазкур акцияларни сотиб олиши шарт.

72. Акциядорлар қонунчиликда ва мазкур Уставада назарда тутилган бошқа мажбуриятларга ҳам эга бўлишлари мумкин.

VIII. ДИВИДЕНДЛАРНИ ТўЛАШ

73. Акциядорларга дивидендларни тўлаш тўғрисида қарор қабул қилинган акциядорларнинг умумий йиғилишини ўтказиш учун шаколаттирилган Жамият акциядорларининг реестрида қайд этилган шахслар акциялар бўйича дивиденд олиш ҳуқуқига эга.

74. Дивидендларни тўлаш муддати ва тартиби акциядорларнинг умумий йиғилиши қарорида белгиланади. Дивидендларни тўлаш муддати шундай қарор қабул қилинган кундан эътиборан олтинчи кундан кеч бўлмаслиги лозим.

75. Жамиятнинг имтиёзли акциялари бўйича дивидендларни қимматли қоголар билан тўлашга йўл қўйилмайди.

76. Дивиденд акциядорлар ўртасида уларга тегишли акцияларнинг соли ва турини мунозараси равишда тақсимланади.

77. Жамият маъияний йилнинг баршачи чорати, яъни: йилнинг, тўққиз ой ва нагажаларига кўра ва (ёки) маъияний йил патисжаларига кўра, жойлаштирилган акциялар бўйича дивидендлар тўлаш тўғрисида қарор қабул қилишга ҳақли.

78. Дивидендларни ҳисоблаш механизми Жамиятнинг Дивиденд сиёсати тўғрисидаги Низомида инкор қилинади.

79. Дивидендларни тўлаш чоғида биринчи навбатида имтиёзли акциялар бўйича, сўнгра оддий акциялар бўйича дивидендлар тўланади.

Имтиёзли акциялар бўйича қиссий белгиланган дивидендларни тўлаш учун старли миқдорда фойда мавжуд бўлган тақдирда Жамият мазкур акцияларнинг эгаларига дивидендлар тўлашни рад этишга ҳақли эмас. Жамият рад этиш тақдирда акциядорлар дивидендлар тўлашнинг сул тартибиде тақаб қилиши мумкин.

Жамият старли миқдорда фойдани эга бўлмаган ёки зарар кўраб йшлаётган тақдирда, имтиёзли акциялар бўйича дивидендлар Жамият томонидан Жамиятнинг фақат шу мақсад учун таққил этилган захира фонди ҳисобидан ва ушбу фонд доирасида тўлашнинг мумкин.

(Қўшимча киритилмоқда) Дивидендларни тўлаш Қимматли қоғозлар марказий депозитарийси ёки инвестиция воситачиларни орқали акциядорнинг мавжуд бошқ ҳисобваранига қонунчилик ҳужжатларда белгиланган тартибде автоматик равишда амалга оширилади. Бунда акциядорлик жамияти акциядорлар дивидендларни тўлаш тўғрисидаги аризини талаб қилиши ҳақин эмас (Қонун 51-м. 5-қисм)

80. Имтиёзли акциялар ўз эгасига ҳар йили ўзига тегишли бўлган имтиёзли акциялар номинал қийматиинг 25 фоизи миқдорда дивиденд олиш ҳуқуқига беради.

81. Жамият Ўзбекистон Республикаси президенти акциядорлигинг ёзма талабига кўра унга ҳисобланган дивидендларни эркин айирбошланидиган валютага айирбошлаб, маблағларни президент акциядор тақдим этилган банк ҳисобварағига ўтказиб бериши шарт.

82. Жамият тўланадиган дивидендлар миқдори тўғрисидаги маълумотларни қонмаган қоғозлар бозорини тартибга солиш бўйича маълумотли даъво орагининг ва Жамиятнинг расмий веб-сайтларида қонуқ ҳужжатларига белгилапган муддатларда эълон қилади.

IX. ЖАМИЯТНИНГ ЗАХИРА ВА БОШҚА ФОНДЛАРИ

83. Жамиятнинг захира фонди бошқа маблағлар мавжуд бўлмаган тақдирда:

- Жамиятнинг зарарлари ўрнини қоплаш;
- Жамиятнинг корпоратив облигацияларини муомалададан чиқариш;
- Жамиятнинг имтиёзли акциялари бўйича дивидендлар ўлаш;
- Жамиятнинг акцияларини қайтариб олиш учун мўлжалланади;
- Жамиятнинг захира фондидаги бошқа мақсадлар учун фойдаланиш мумкин эмас.

84. Жамиятнинг захира фонди Жамият устав фондининг 15 % дан кам бўлмаган миқдорини ташкил этади.

85. Жамиятнинг захира фонди мазкур Уставада белгилапган миқдорда етунига қадар соф фойдадан ҳар йилги мажбурий ажратмалар орқали шакллантирилади.

Ҳар йилги ажратмаларнинг миқдори мазкур Уставада белгилапган миқдорга етунига қадар 5% ни тапқил қилади.

Агар Жамиятнинг захира фонди тўлик ёки қисман сарфланса, мажбурий ажратмалар ўтказиш тикланади.

86. Жамият қонуқчиликда белгилапган тартибда бошқа фондлар ташкил қилинса ҳақли.

X. ЖАМИЯТ ФАОЛИЯТИНИ БОШҚАРУВИ

АКЦИЯДОРЛАРНИНГ УМУМИЙ ЙИГИЛИШИ

87. Акциядорларнинг умумий йиғилиши Жамиятнинг юқори бошқарув органидир.

88. Жамият ҳар йили акциядорларнинг умумий йиғилишини (акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишини) ўтказиши шарт.

89. Акциядорларнинг умумий йиғилишини ўтказиш саноси ва тартиби, йиғилиш ўтказилиши ҳақида акциядорларга хабар бериш тартиби, акциядорларнинг умумий йиғилишини ўтказишга тайёргарлик вақтида акциядорларга бериладиган материалларнинг (ахборотнинг) рўйхати Жамиятнинг Кузатув кенгаши томонидан белгиланади.

90. Акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши ҳар йили июнь ойининг охириги жумасида ўтказилади.

91. Акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишидан ташқари ўтказиладиган умумий йиғилишлари навбатдан ташқари йиғилишлардир.

92. Акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилиши Жамият Кузатув кенгашининг қарорига кўра унинг ўз ташаббуси асосида, шунингдек ёзма талаб тақдим этилган санада Жамият овоз берувчи акцияларининг ҳамида беш фоизига эгаллик қилувчи акциядорнинг (акциядорларнинг) ёзма талаби асосида ўтказилади.

93. Жамиятда берча оддий акциялар битта акциядорга (бундан буён матн давомида - Ягона акциядор) тегишли бўлган ҳолларда акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказилмайди.

Қонун ва мазкур Уставни билан акциядорларнинг умумий йиғилиши ваколатига киритилган масалалар бўйича қарорлар Жамиятнинг Ягона акциядори томонидан қабул қилинади ва ёзма шаклда расмийлаштирилиши керак, Жамиятнинг имтиёзли акциялари Қонунга мувофиқ овоз бериш ҳуқуқини олиши ҳоллари бундан мустасно.

94. Жамият Ягона акциядорининг қарор қабул қилиш тартиби Жамият Ягона акциядорининг қарор қабул қилиш тартиби тўғрисидаги Низомда белгиланади.

95. *Акциядорлар умумий йиғилишининг ваколат доирасига қўйиладиган* *қиради:*

- Жамият уставига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ёки Жамиятнинг янги таҳрирдаги уставини тасдиқлаш, Жамият Қузатув кенгаши қарори билан Жамиятнинг Устав фондини қўшайтириш ва эълон қилинган акциялар сониен камайтириш билан боғлиқ ўзгартиришлар бундан мустасно;
- Жамиятни қайта ташкил этиш;
- Жамиятни тугатиш, тугатувчини (тугатиш комиссиясини) тайинлаш ҳамда ормонқ ва яқуний тугатиш балансларини тасдиқлаш;
- Жамият Қузатув кенгашининг ва миноритар акциядорлар қўмитасининг сан таркибини белгилаш, уларнинг аъзоларини сайлаш ва аъзоларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш;
- эълон қилинган акцияларнинг энг кўп миқдорини белгилаш;
- Жамиятнинг устав фондини камайтириш;
- ўз акцияларини олиш;
- Жамиятнинг ташкилий тузилмасини, Жамиятнинг яққабодчилик асосидаги икрония органи ҳисобланувчи Бosh директорни тасдиқлаш ва унинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш;
- Жамиятнинг йиллик ҳисоботини, шунингдек Жамият фаолиятининг асосий йўналишлари ва мақсадидан, Жамиятни рақобат мухити таҳлили, икпората йўналтирилганлик ва тегишли соҳа тармоқ ва ҳудудий ривожлантириш бўйича тасдиқланган давлат дастурларидан келиб чиққан ҳолда ўрни муддатга (5 йилгача) ва узок муддатга (5 йилдан ортиқ) ривожлантиришнинг аниқ муддатлари белгиланган стратегиясини тасдиқлаш;
- Жамиятни ривожлантириш стратегиясига (зарур ҳолларда) киритилган ўзгартиш ва/ёки қўшимчаларни тасдиқлаш;
Жамиятнинг фойдаси ва зарарларини тақсимлаш;
- Жамият Қузатув кенгашининг ўз ваколат доирасига қирадиган масалалар юзасидан, шу жумладан Жамиятнинг бошқаришга доир қонун ҳужжатларида белгиланган талабларга риоя этилиши юзасидан Жамият Қузатув кенгашиени ҳисоботларини эшитиш;
- акциядорлар умумий йиғилишининг расмийлигини тасдиқлаш;
- акцияларни майдалаш ва йириклаштириш;
- Жамиятнинг икрония органига тўланадиган ҳақ ва (ёки) компенсацияларни эн юкори миқдорларини белгилаш;
- Жамиятнинг Қузатув кенгаши аъзоларига тўланадиган ҳақ ва (ёки) компенсацияларни белгилаш;
- Қонунда белгиланган ҳолларда Жамият томонидан йирик билимлар тузиш тўғрисида қарор қабул қилиш ва Жамият аффилиланган шахслари билан битимларни маъқуллаш;
- мажбурий аудиторлик текширувнинг ўлкасини учун аудиторлик ташкилотини белгилаш, ушбу ташкилотнинг хизматларига тўланадиган энг кўп ҳақ миқдори ва у билан шартнома тузиш (шартномани бекор қилиш) тўғрисида қарор қабул қилиш;

- аудиторилик ташкилотининг ҳисобинглариини ҳар йили тасдиқлаш;
- Жамиятнинг ички корпоратив ҳужжатларини тасдиқлаш, тасдиқланганиини маъқур Устав билан Жамиятнинг Кузатув кенгашининг ёки Ижроия органининг бақолатларига киритилган ҳужжатлар бўлдан мустанен;
- Корпоратив бошқарув Кодекси (бундан бўли мати дақиқда - Кодекс) тавсияларига риоя этиш мажбуриятини олши тўғрисида қарор қабул қилиш;
- ҳомийлик (хайрия) ёки бегараз ёрдам кўрсатишнинг (олши) ил. кўи миқдорини белгилаш;
- ҳар йили мустақил профессионал ташкилотлар маълаҳатчиларни жалб қилган ҳолда бизнес-жаривлар ва лойиҳаларнинг Жамият рланжманиш мақсадларига мувофиқлали қмасилан таҳлил ўтқаниш ҳақида қарор қабул қилиш;
- ижроия органининг аффилданган шахслар билан ва йирик битимларини мустақил амалга ошириши учун Жамиятнинг жерий хўжалик фаоллиги билан боғлиқ битимларини аниқлаш;
- Қонунчиликка ва Кодексга мувофиқ бошқа масалаларини ҳал этиш.

96. Акциядорлар умумий йиғилишининг вақолат доирасига киритилган масалалар Жамиятнинг ижроия органи ҳал қилиши учун берилган мумкин эмас.

97. Акциядорларнинг умумий йиғилишида шахсан иштирок эта олмайдиган акциядорлар унда видеоконференц-алоқа орқали иштирок этишлари мумкин. ҳамда ўз овоз бериш ҳуқуқларини электрон почта орқали (электрон рақамли илшо билан тасдиқланган ҳолда), шунингдек ўз вақолатини вақилга бериш йўли билан амалга оширишлари мумкин.

98. Жамият овоз берувчи акцияларининг ҳаммаси бўлиб ҳамда бир қисмига тгалик қилувчи акциядорлар (акциядор) молия йили туғилганда келик 90 кун мобайишда, акциядорларини йиллик умумий йиғилиши кун тартибига масалалар киритишга, ҳамда Жамият Кузатув кенгашига бу органининг миқдор таркибидан олмайдиган тарзда номзоллар кўрсатишга ҳақли.

99. Акциядорлар (акциядор) Жамият Кузатув кенгашига ўзлари кўрсатин номзоллар рўйхатига акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши ўтказилиши тўғрисидаги ҳабар эълон қилинган санадан эътиборан уч иш кундан келиктирмай ўзгаришлар киритишга ҳақли.

100. Акциядорларини умумий йиғилиши кун тартибига киритилмаган масалалар бўйича қарор қабул қилишга, шунингдек кун тартибига ўзгаришлар киритилиши ҳақли эмас.

101. Акциядорларини умумий йиғилиши томондан қабул қилинган қарорлар, шунингдек овоз бериш яқунлари акциядорлар эътиборига:

- акциядорлар умумий йиғилиши яқунланганда еўиқ натижаларини ошқор қилиш;
- акциядорлар умумий йиғилиши Баёғномаси тузилган санадан эътиборан акцияш кунли мобайишда муҳим факт ҳақидаги ҳабарини ошқор қилиши йўлири билан ошқорлади.

Жамият акциялари фонд биржасининг биржа котировкаси варағига киритилган ҳолларда, Жамият муҳим факт ҳақидаги ҳабарини фонд биржасининг расмий веб-сайтида эълон қилиши шарт.

Ахборотларини ошқор қилиш муълғага бўлмай қарорлар қабул қилинган санадан эътиборан ўттиз кундан ошмаслини керек.

КУЗАТУВ КЕНГАШИ

102. Кузатув кенгаши Жамият фақлиятига умумий раҳбарлиқни амалга оширида, Қонун ва маъқур Устав билан акциядорлар умумий йиғилишининг вақолат доирасига киритилган масалаларини ҳал этиш бўлдан мустанен.

103. Кузатув кенгаши қонун ҳужжатларига ва мазкур Уставга мувофиқ иш юритади. Кузатув кенгаши фаолиятининг тартиби Жамиятнинг Кузатув кенгаши тўғрисидаги Низомда белгиланади.

104. *Кузатув кенгашининг вазифаларига қуйидагилар кирadi:*

- Жамиятнинг ривожлантириш стратегиясига эришиш бўйича кўрилаётган чора-тадбирлар тўғрисида Жамият ижроия органининг ҳисоботини мунтазам равишда эшитиб бorgan ҳолда Жамият фаолиятининг устувор йўналишларини белгилаш;
- акциядорларнинг йиллик ва лавбасдан ташқари умумий йиллик ҳисоботларни қабул қилиш, Қонунда кўзда тутилган ҳоллар мустақилоқ;
- акциядорлар умумий йиллик ҳисоботининг қуй тартибда тайёрлаш;
- акциядорларнинг умумий йиллик ҳисоботини ўтказиладиган сана, вақт ва жойни белгилаш;
- акциядорларнинг умумий йиллик ҳисоботини ўтказиладиган ҳақида хабар қилиш учун Жамият акциядорларининг реестрини тиклаштириш самасини белгилаш;
- Жамият Уставига ўзгартиш ва қўшимчалар қилиш ёки Жамиятнинг янги таҳрирдаги Уставининг тасдиқланган масалаларини акциядорларнинг умумий йиллик ҳисоботини учун қилиш;
- Жамият мол-мулкнинг бозор қийматини белгилашни ташқил этиш;
- Жамиятнинг яқкабошчилик асосидаги ижроия органи: ҳисобланувчи Бонг директори вазифаларига мувофиқан ишлари тўғрисидаги қарорлар, унинг вазифасини вақтинча бажарувчинини тайинлаш;
- корпоратив мисолахатчини тайинлаш;
- ички аудит тўғрисидаги, корпоратив мисолахатчи тўғрисидаги ва Жамиятнинг Кузатув кенгаши кенгашида ташқил этиладиган қўмиталар фаолияти тўғрисидаги Низомларни тасдиқлаш;
- жамиятнинг йиллик бизнес-режасини тасдиқлаш;
- ички аудит хизматини ташқил этиш ва унинг ходимларини тайинлаш, шунингдек ҳар қандайда унинг ҳисоботларини эшитиб бериш;
- Жамият ижроия органининг фаолиятига шайдор ҳар қандай ҳужжатлардан эркин фойдаланиш ва Кузатув кенгаши зиммасига юзлатилган вазифаларни бажариш учун бу ҳужжатларни ижроия органидан олиш. Кузатув кенгаши ва унинг аъзолари олинган ҳужжатлардан фидат хизмат мақсадларида фойдаланиши мумкин;
- аудиторлик текширувини ўтказиш (мажбурий аудиторлик текшируви бўлган мустақилоқ), аудиторлик ташқилотини белгилаш, унинг хизматларига фўнналиган элг қўп ҳақ миқдори ва у билан шартнома тузиш (шартномани бекор қилиш) тўғрисида қарор қабул қилиш;
- дивиденд миқдори, уш тўлаш шакли ва тартибни кўзданда тавсиялар бериш;
- Жамиятнинг захира фонидан ва бошқа фонларидан фойдаланиш;
- Жамиятнинг филиалларини ташқил этиш ва вазифаларини бериш;
- Жамиятнинг шўъба ҳўжалик жамиятлари жамиятларини ташқил этиш;
- Қонунда белгиланган ҳолларда Жамият томонидан бирик битимлар тузиш тўғрисида қарор қабул қилиш ва Жамият аффилиланган шахслари билан битимларни маъқуллаш;
- Жамиятнинг тижорат ва иккижорат ташқилотлардан илтирок билан бонглик битимларини қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда тузиш;
- Жамиятнинг корпоратив облигацияларини қайтариб сўраб олиш тўғрисида қарор қабул қилиш;

- Жамиятнинг устав фондани кўпайтириш масалаларини, шунингдек жамият уставига Жамиятнинг устав фондани кўпайтириш ҳамда Жамиятнинг эълон қилинган акциялари сонини камайдириш билан боғлиқ ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги масалаларни ҳал қилиш;
- қимматли қогозлар чиқарилиши тўғрисидаги қарор (акциялар, облигациялар) ва эҳсония рисоласини тасдиқлаш;
- қимматли қогозлар чиқарилишини тўғрисидаги қарорга (акциялар, облигациялар) ва эҳсония рисоласига ўзгартиришлар ва (ёки) қўшимчалар киритиш ва уларнинг маънини тасдиқлаш;
- Қонушнинг 34-моддасига мувофиқ акцияларни жойлаштириш (ташкил қилган қимматли қогозлар савдоларига чиқариш) нархини белгилаш;
- Жамият томонидан корпоратив облигациялар, шу жумладан акцияларга айирбоқшандидан облигациялар чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- қимматли қогозларнинг ҳосилаларини чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- акциядорлар умумий йиғилиши қарори билан белгиланган чегара доирасида Жамият нархона органига ўнандиган ҳақ ва компенсацияларнинг миқдорларини белгилаш;
- барча акциядорлар учун маълумотларни ошқор элаш қарзда, акциядорлар умумий йиғилиши томонидан ва қонуничликда ўрнатилган шиклар доирасида хайрия (хонийлик) ёки боғараз ёрдамни кўрсатиш (олиш) шартлари ва тартибини белгилаш, шунингдек ушбу тўғрисида қарор қабул қилиш;
- акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан тасдиқланган узок муздатли стратегия яосида ўрта муздатли (3 йилгача бўлган давр учун) бизнес-режалар ишлаб чиқиш, ҳамда акциядорларнинг умумий йиғилиши ёки қузатув кенгашига тасдиқлаш (маъқуллаш) учун киритиш;
- Жамиятнинг нархона органи, ички назорат органлари, Жамиятда ташкил этилган коллегиял органлар йанжиятини мувофиқлаштирати, зарур бўлганда, Жамият ривожланиши режасини ишлаб чиқишни ташиқил этиш ва унда белгиланган максалларга эришни мошноринги учун жасперларни жалб этиш;
- Қузатув кенгаши кеншида қузатув кенгаши, нархона органи ва шовари, Жамият ходимлари ва жалб этилган эхепертлар (тешишли соҳа мутахассислари, соҳа олий таълим муассасалари ўқитувчилари ва бянқилар)дан нборат тегишли масалалар, шу жумладан, ички назоратларни олиштиш ва ҳал этиш бўйича кўмиталар (ишти гуруҳлари) ташкил этиш;
- Жамиятнинг бошқарув лавозимларида хорижий менежерлар номзадларини шиктироқ шинига имкон яратилган ҳолда хар йили танловлар ўтказиш;
- ташкилий тузилмани ишлаб чиқиш, жорий этиш ва муштазам баҳолашни бўйича шикларини қонуничликда белгиланган талабларга мувофиқ тарзда амалга оширилишини мувофиқлаш шиксини таъминлаш;
- йиллик молиявий ҳисобларни Халқаро молиявий ҳисобот стандартларига мувофиқ тарзда эълон қилишга ўзини бўйича амалга ошириладиган шикларни мувофиқлаштириш;
- корпоратив бошқарув тизимини баҳолашни ўтказиш учун муштазам ташкилотни таълов асден да ташлаш;
- Жамиятда Кодекс талавларига риоя этилишини назорат қилиш.

105. Қузатув кенгашининг ваколат доирасига Қонушга, маъжур Уставга ва Кодекскга мувофиқ бошқа масалаларни ҳал этиш ҳам киритилиши мумкин.

106. Қузатув кенгашининг ваколат доирасига киритилган масалалар ҳал қилиш учун Жамиятнинг нархона органига ўтказилиши мумкин элде.

Кузатув кенгаши аъзолари

107. Кузатув кенгаши 9 (тўққиз) кишидан иборат.

108. Жамият Кузатув кенгаши туғрисидаги Низом талабларига мунофиқ. Жамият Кузатув кенгаши таркибига биттадан кам бўлмаган (аммо маъжур Уставада кўзда тутилган Кузатув кенгаши аъзолари сонининг 15 фонзидан кам бўлмаган) мустакил аъзо киритади.

109. Кузатув кенгашининг аъзолари Қонунда ва маъжур Уставада назарда тутилган тартибда акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан 4 йил муддатга сайланади.

Кузатув кенгаш таркибига сайланган шахслар меълақмаган тарзда қайта сайланиши мумкин.

110. Кузатув кенгашига:

- - Жамият Бош директори;
- - Жамиятнинг шўба, тобе хўжалиқ жамиятларида меҳнат шартномаси (контракт) бўйича ишлаётган шахслар;
- - Жамиятнинг шўба, тобе хўжалиқ жамиятлари бошқарув органларининг аъзолари;
- - Жамиятда меҳнат шартномаси (контракт) бўйича ишлаётган шахслар сайланиши мумкин эмас.

Кузатув кенгашининг Раиси

111. Кузатув кенгашининг раиси Кузатув кенгаши аъзоларининг умумий сонига нисбатан кўпчилик овоз билан, ушбу кенгаш таркибидан Кузатув кенгаши аъзолари томонидан сайланади.

112. Кузатув кенгаши ўз раисини Кузатув кенгаши аъзоларининг умумий сонига нисбатан кўпчилик овоз билан қайта сайловга ҳақли.

113. Кузатув кенгашининг раиси унинг ишқни ташқил этади, Кузатув кенгаши мажлисларини чақиради ва уларда раислик қилади, мажлисларда баённома юритилишини ташқил этади, акциядорларнинг умумий йиғилишида раислик қилади.

114. Кузатув кенгашининг раиси бўлмаган тақдирда унинг вазифасини кузатув кенгашининг аъзоларидан бири амалга оширади.

Кузатув кенгашининг мажлиси

115. Кузатув кенгашининг мажлиси Кузатув кенгашининг Раиси томонидан унинг ўз татаббусига кўра, Кузатув кенгаши аъзоларининг, ижроия органи, шунингдек маъжур Уставада белгиланган бошқа шахсларнинг талабига кўра чақирилади.

116. Кузатув кенгаши мажлислари сўров ўтказиш йўли билан, шунингдек видеоконференц-алоқа режимида ўтказилиши мумкин. Кузатув кенгаши мажлислари видеоконференц-алоқа режимида ўтказилганда Кузатув кенгаши аъзолари томонидан қабул қилинган қарорлар сиртдан берилган деб ҳисобланмайди.

117. Кузатув кенгаши аъзоларининг сони маъжур Уставада назарда тутилган миқдорнинг етмиш беш фонзидан кам бўлган тақдирда, Жамият Кузатув кенгашининг янги таркибини сайлаш учун акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақиритиш шарт.

Кузатув кенгашининг қолган аъзолари акциядорларнинг бундай навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақиритиш туғрисида қарор қабул қилишга ҳақлидир.

118. Жамият Кузатув кенгашининг мажлисида қарорлар, шар Қонунда Кузатув кенгашининг мажлисини чақиритиш ва ўтказиш тартибини белгилловчи ўзгача қондалар назарда тутилмаган бўлса, мажлисда ҳозир бўлганларнинг кўпчилик овози билан қабул қилинади.

119. Кузатув кенгаши томонидан қарор қабул қилишда, Кузатув кенгаши аъзоларининг овозлари тенг бўлган тақдирда, Кузатув кенгаши Раисининг овози ҳал қилувчи овоз ҳисобланади.

120. Кузатув кенгашининг қарорлари сиргдан овоз бериш йўли билан (сўров йўли билан) Кузатув кенгашининг барча аъзолари томонидан бир овоздан қабул қилиниши керак.

121. Шунингдек қуйидаги масалалар бўйича қарорлар ҳам Кузатув кенгашининг барча аъзолари томонидан бир овоздан қабул қилиниши керак:

- - Жамият устав фондини ошириш тўғрисида;
- - қўшимча акциялар чиқарилиши тўғрисида;
- акцияларга айирбоқланидиган корпоратив облигацияларни чиқариш тўғрисида;
- аффилиланган шахс билан тузилаётган биттаман маъқуллаш ҳақида;
- бошқис қиймати ёки олинган қиймати биттаман тузиш тўғрисида қарор қабул қилинаётган ҳақида жамият соф акциялари мажмуасининг ўн беш фоиздан ортиқ фонданачасини қилиб олган ҳолда қўшимча маъқуллаш тўғрисида. Бунда Кузатув кенгашидан чиқиб кетган аъзоларнинг сони инобатга олинмайди.

122. Кузатув кенгашининг мажлисида баённома юритилади. Кузатув кенгаши мажлисининг баённомаси мажлис ўтказилганидан сўнг ўн кундан кечиктирмай тузилади.

123. Кузатув кенгаши мажлисининг баённомасини мажлисда ишончроқ ўқийдиган Кузатув кенгаши аъзолари томонидан имзоланади, улар мажлис баённомаси тўғри расмийлаштирилиши учун жавобгар бўлади.

124. Кузатув кенгаши мажлисининг баённомасини имзоланган кунга Жамиятнинг ижроия органига ижро этиш учун топширилади.

125. Кузатув кенгаши акциядорларнинг умумий йиғилишини чиқариш тўғрисида қарор қабул қилган ҳақида маъқур қарор ҳақидаги ахборот Жамиятнинг партия ўрнинга кузатув кенгашининг мажлиси ўтказилганган кунга топширилади.

ИЖРОИЯ ОРГАНИ

126. Жамиятнинг қундалик фаолиятига раҳбарлик қилиш мақсади яққабончилик асосидаги ижроия органи - Бош директор томонидан амалга оширилади.

127. Бош директор Жамият акциядорларнинг умумий йиғилиши (Жамиятнинг барча оддий акциялари Ягона акциядорга тегишли бўлган ҳолда), Жамиятнинг Ягона акциядори томонидан тайинланадиган томонидан уч йил муддатга тайинланади, қонда тарқатилган, чет эллик менежерлар иштирок этгани мумкин бўлган таллов бўйича зарарли асосда амалга оширилади.

Бош директор билан шартнома Кузатув кенгаши томонидан уч йил муддатга шартномасининг амал қилиш муддатини уайтириш ёки уни бекор қилиш мумкинлиги тўғрисида ҳар йил қарор қабул қилган ҳолда имзоланади.

128. Бош директор ўз фаолиятининг амалдаги қонунийлиги, маъқур Уставга, Ижроия органи тўғрисидаги Низомга ва меҳнат шартномасига мувофиқ амалга оширилади.

129. Бош директор акциядорлар умумий йиғилиши ва Кузатув кенгашининг қарорлари бажарилишини ташкил этади ва назорат қилади.

130. Бош директор Жамият номадан ишончномасининг юридик ва унган маъқуллашнинг имфодалади. Жамият номдан амалдаги қонунийлиги асосан ишончномалар бериши.

131. *Бош директорнинг вазоратида* Жамиятнинг соҳарали ва барқарор ишлашини таъминлаш ҳолда унинг жорий фаолиятига раҳбарлик қилиш, акциядорлар умумий йиғилиши ва Кузатув кенгашининг муваққат вазоратлари киритилган масалалардан ташқари, шунингдек:

- бизнес-режада кўрсатилган фойда олинган таъминлаш;

- ўз ваколатлари доирасида Жамиятнинг мол-мулки ва пул маблағларини тасаруф этиш;
- банкларда ҳисоб-рақам нар, шу жумладан валюта ҳисоб-рақамларини очин;
- Жамият шартномалари, бошқа кўрсаткич ва таъкилотлар билан шартномалар имзоланган ва битимлар тузини;
- Жамият томонидан мол-мулкни олиш ёки унга бошқа шахсга бериш ёхуд мол-мулкни бошқа шахсга бериш ахтимоли билан боғлиқ битим ва ўзаро боғлиқ бўлган бир нечта битимлар бўйича қарор қабул қилиш, агар бошқа шахсга бериладиган мол-мулкнинг ёки олинадиган мол-мулкнинг бошқача қиймати бундай битимларни тузини тўғрисидаги қарор қабул қилинадиган санадан олдинги ҳисобот сана билан тузилган молиявий ҳисобот бўйича Жамият сарф активлари миқдорининг 15 фоизгача ошиши унга, акцияларни ва бошқа ҳимматли қоғозларни жойлаштиришни билан боғлиқ бўлган битимлар бундан мустасно;
- Жамият шартномаларини тасдиқлаш;
- Жамиятнинг таркибий бўлиmlарни тўғрисидаги шартномалар ва ҳодимларнинг лавозим йўриқномаларини тасдиқлаш;
- меҳнат ёки фуқаровий-ҳуқуқий шартномаларини (контрактларни) тузиш ва бекор қилиш, ҳодимлар томонидан меҳнат ва ижро шартномани сарф турли шартномаларни тасдиқлаш, уларга шартномани натижасиз жазо чараларини қўллаш;
- амалдаги қонунчиликка мувофиқ ишла вақтинчалик ва бошқа турдаги локалий жамоалар, ҳамда мустакил фуқароларни худуд шартномалари ва меҳнат қилиш шартномалари шартлари билан жалб этиш;
- Жамият директорлари, бош муҳандис ва бош бухгалтерни лавозимларга тайинлаш ва озод қилиш. Жамиятда барча оддий акциялар Ягона акциядорга тегишли бўлган ҳолларида бу лавозимларга талабдорларни тайинлаш Жамиятнинг Ягона акциядори билан келишилган ҳолда амалга оширилади;
- Жамиятнинг барча ҳодимлари учун бажарилиши мажбурий бўлган буйруқлар чиқариш ва кўрсатмалар бериш;
- ҳодимларни қонуни қамда ички ҳужжатлар билан белгиланган тартибда ҳик тулаш (барча турдаги мукофотлар, устамалар, қўшимча тўловлар ҳамда меҳнат иштироки коэффициенти қўллаш)ни белгилани;
- Жамиятнинг филиални ёки ваколатхона раҳбарини тайинлаш;
- ваколатхоналар ва филиаллар, шўба ҳужжатик жамиятларнинг уставларини ва ички норматив ҳужжатларини тасдиқлаш, тасдиқлангани акциядорлар умумий йиғилишининг ёки Қўрағун кенгашининг ваколатларига киритилиши ҳужжатлар бундан мустасно;
- ақлия ва улушларга Жамият эгаллик қилаётган корхона ва ташкилотларнинг бошқарув органларида Жамият номидан унинг вақилларини овоз бериш тартибига тасдиқлаш.

132. Амалдаги қонунчиликка, мажбур Уставага, Ижроия органни тўғрисидаги Низомга мувофиқ Бош директорнинг ваколат доирасига бошқа масалаларни ҳал этиш ҳам киритилиши мумкин.

133. Бош директорнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари қонунчиликда, мажбур Уставада, Ижроия органни тўғрисидаги Низомда ва у билан тузилган шартномаларда белгиланади.

134. Бош директорнинг мажбуриятлари:

- Жамият каттабағларини қўллаш ни тузини;

- Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларида, Жамиятнинг ички меъёрий ҳужжатларига, шунингдек у билан тузилган меҳнат шартномасининг талабларига риоя қилиш;
- Жамиятнинг хизмат ёки махфий бўлган маълумотларини, шунингдек тижорат сирини ташкил этувчи ахборотларни Жамият ходимлари томонидан ошкор этилмаслиги бўйича чора-тадбирлар кўриш;
- Жамиятни ривожлантириш дастурлари ҳамда бизнес-режалари шўба чиқилишига раҳбарлик қилиш;
- таъминлаш:
 - Жамиятнинг бизнес-режаси кўрсаткичларининг бажариллигини,
 - Жамиятнинг асосий венталарининг қонун ҳужжатлари билан белгиланган тартибда ҳисобдан чиқариллигини,
 - Жамият шартнома мажбуриятларининг бажариллигини,
 - Жамиятда бухгалтерия ҳисоби ва молиявий ҳисоботларининг қонун ҳужжатларига мувофиқлигини ташкил этилишини, шунингдек шунинг ва аниқлигини,
 - Жамиятнинг молия-ҳўжалик фаолияти тўғрисидаги ҳужжатларни Жамият Қўрашув қўмитаси ёки аудиторишис ташаббуси кўри тақдим этилишини,
 - Жамиятнинг идоравий архивини ташкил этиш ва Жамият ҳужжатларини тегишля равишда сақланишини,
 - Жамиятни малакали кадрлар билан,
 - Жамият ходимларининг билими, малакаси, тажрибаси ва қобилиятларидан самарали фойдаланиш чораларини кўришни,
 - қонунчиликда ўрнатилган тартибда меҳнат муносабатлари билан боғлиқ масалаларни ҳал этишни,
 - Жамиятда ходимларнинг ижтимоий қароқатлари ва улар меҳнатини муҳофаза қилинишига риоя этилишини,
 - Жамият таркибий бўлинмаларининг ўзаро самарали фаолиятини,
 - статистика, бухгалтерия ва бошқа молиявий ҳисоботларни тегишли органларга тўлиқ ва ўз вақтида тақдим этилишини,
 - дивидендлар ҳисобланиши ва тўланиши бўйича акциядорларнинг ҳуқуқларига риоя қилинишини,
 - акциядорларга, кредиторларга ва бошқа манфаатдор шахсларга Жамият фаолияти тўғрисидаги маълумотлар Жамиятнинг расмий веб-сайтида ва оммавий ахборот воситаларида ўз вақтида тақдим этилишини (махфий бўлган маълумотлар ва тижорат сирини ташкил этувчи ахборотлар бундан мустафо);
 - Жамият ҳақида ошкор этилиши ларт бўлган ахборотларни, шу жумладан ХМҲСга ва аудитнинг халқаро стандартлари асосида тузилган молиявий ҳисоботларни Жамият корпоратив сайтида ва қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа манбаларда инглиз, рус ва акциядор ҳамда бошқа манфаатдор томонларга, шу жумладан, хорижий инвесторларга қулай бўлган бошқа тилларга таржимаси билан биргаликда эълон қилинишини;
- шўба ҳўжалик жамиятлари раҳбарларининг тасдиқланган йиллик бизнес-режа бажарилиши тўғрисида ҳисоботларини ҳар чорак якуни бўйича эинтиш;
- Жамиятнинг йиллик бизнес-режа кўрсаткичларини бажарилиши ва Жамиятни ривожланиш стратегиясига эришил бўйича, шунингдек Жамиятнинг шўба ҳўжалик жамиятлари тасдиқланган бизнес-режа кўрсаткичларига эришиш

бўйича кўришётган чора-тадбирлар ҳақида Кузатув кенгаши олдидан ҳар чоракли ҳисобот бериш:

- Молиявий йил якунига кўра Жамиятнинг молия-ҳўжалик фаолияти натижалари бўйича акциядорлар умумий йиғилиши олдидан йиллик ҳисобот бериш;
- акциядорларнинг умумий йиғилишларида, шунингдек Кузатув кенгашининг йиғилишларида, Бош директорнинг вазифасига киритилиш масалаларини кўришда қатнашиш.

135. Бош директорнинг ҳуқуқлари:

- Жамиятнинг банк ва бошқа молия ҳужжатларида биринчи имзо қўйиш;
 - ўз вазифасига тегишли масалалар бўйича мустаким равишда қарорлар қабул қилиш;
 - Кузатув кенгашининг рўйхлигига кўра унинг ишида маслаҳат овози билан иштирок этиш;
 - Жамиятнинг Бош директори вазифасининг бошқа ташкилотларининг бошқарув органларидаги лавозим билан биргаликда ҳисоб туриши фақат Жамият Кузатув кенгашининг рўйхлиги билан йўл қўйиш.
- иш ҳақи, мулоҳият ҳақи, компенсациялар ва бошқа тўловларни олиш.

136. Бош директор ималдани қингувликка, маъжур Уставага, Ижроия органи тўғрисидаги Низомага ва у билан тузилган шартномага мувофиқ бошқа ҳуқуқ ва маъжуриятларга ҳам эга бўлиши мумкин.

137. Жамият Бош директорига тўланадиган ҳақ миқдори Жамият фидолиятининг самардорлигига, Жамият Корпоратив бошқарув тизимининг мустаким ташкилот томонидан ўтказилган баҳолаш даражасига тўғридан-тўғри боғлиқ бўлади ва у билан тузилган шартномада акс этган бўлади.

КУЗАТУВ КЕНГАШИ АЪЗОЛАРИНИНГ

ВА БОШ ДИРЕКТОРНИНГ ЖАВОБГАРЛИГИ

138. Кузатув кенгашининг аъзолари ва Бош директор ўз ҳуқуқларини ималда оширишда ва ўз маъжуриятларини баъжаришда Жамиятнинг маъжурларини кузатиш ва қутутиш ҳамда қонуночиликка белгиланган тартибда жавобгар бўлиши лозим.

Агар қонуночиликка мувофиқ бир неччи шахс жавобгар бўлса, уларнинг Жамият олдидан жавобгарлиги солидар жавобгарлик бўлади.

Жамиятга зарар етказилишига сабаб бўлган қарорга овоз беришда иштирок этмаган ёки ушбу қарорга қарши овоз берган шахслар жавобгар бўлмайди, *Қонунига йиғилишда белгиланган ҳоллар бундан дуртисно.*

139. Суд Кузатув кенгаши аъзосини ёки Бош директорини Жамиятга мулкий зарар етказилишда айбдор деб тошган тақдирда, ушбу аъзонинг ёки Бош директорнинг вазифаси сўлишиг қарқирига кўра, уларнинг ҳўжалик жамиятларида раҳбарлик лавозимини еталанган тақдирдан холда, бир йилдан кам бўлмаган муддатга тугатилиши мумкин.

140. Кузатув кенгаши аъзоси ёки Бош директор Жамиятга қашенгувчи ахборот ёки бида туриб ёлган ахборот тақдим етганлиги ёхуд ўзлари ёки ўз аффилиланган шахсларинг томонидан фойда (даромад) олиш маъжурлигида йирик битим тузишни ва (ёки) йирик битим тузиш ва (ёки) аффилиланган шахслар билан битимлар тузиш тўғрисида қарор қабул қилишни тақдир етганлиги натижасида етказилган зарар учун жавобгарликка тортилгани мумкин.

ИЧКИ АУДИТ ХИЗМАТИ

141. Жамиятнинг ички аудит хизмати:

- конун ҳужжатлариға, Уставға ва бошқа маънавий ҳужжатларға риоя этилишини;
- бухгалтерия ҳисобниға ва молиявий ҳисоботларда маълумотларни тўлиқ ҳамда ишончли тарзда акс эттиришини таъминлашнинг;
- хўжалик операцияларни амалға оширишиниң белгиланган қондлари ва тартиб-таомилларниға риоя этилишини;
- активларнинг сақлалишини риоя этилишини;
- 50 фондули зиёд улуси Жамиятға тегишли бўлган неридик шахслар билан ўтказилган операциялар устида назоратли амалға оширилиши;
- Жамиятни бошқарили юзисидан конун ҳужжатларида белгиланган талабларға риоя этилишини текширини ҳамда мониторинг олиб бериши орқали Ижрени орқали, шўба хўжалик жамиятлари ичинди назорат қилади ҳамда баҳолайди.

142. Ички аудит хизмати ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартибға, мазкур Уставға ва Ички аудит хизмати тўғрисидаги Қизомға мувофиқ амалға оширади.

АУДИТОРЛИК ТАШКИЛОТИ (ташқи аудитор)

143. Аудиторлик ташкилоти Жамият билан тузилган шартномаға мувофиқ конун ҳужжатларида белгиланган тартибға жамият молия-хўжалик фаолиятиниң текширилишини амалға оширади ва ушқ аудиторлик хулосасини тақдим этади.

144. Аудиторлик ташкилоти Жамиятнинг молиявий ҳисоботи ва молияға доир бошқа ахборот ҳақидан нотўғри хулосани ўз ичига олган аудиторлик хулосаси тузилганлиғи оқибатида отқазилган зарар учун Жамият олдиға жанобгар бўлади.

XII. ҲИСОБ ВА ҲИСОБОТ

ХУЖЖАТЛАРИНИ САҚЛАШ

ЖАМИЯТ ТЎҒРИСИДАГИ АХБОРОТ

145. Жамият конун ҳужжатларида белгиланган тартибға бухгалтерия ҳисобини юритиши ва молиявий ҳисобот тақдим этиши шарт.

Жамиятда бухгалтерия ҳисобиниң ташқи этилиши, ҳолати ва ишончлиғи тегишли органларға ҳар йилги ҳисобот ва бошқа маънавий ҳисоботлар, шунингдек Жамиятнинг расмий веб-сайтда ва оммавий ахборот воситаларида акциядорлар ва кредиторларға тақдим этилган Жамият фаолияти тўғрисидаги маълумотлар ўз вақтида тақдим этилиши учун жаъобгарлик бош директорининг зиммасида бўлади.

146. Жамиятнинг молиявий ҳисоботида кўрсотилган ва акциядорларни умумий йиллиғиниға тақдим этиладиган молиявий ҳисоботдаги, бухгалтерия баъанедаги, фойда ва зарарлар ҳисобнамағидан маълумотларнинг ишончлиғи мулкний манфаатлари Жамият ёки униң акциядорлари билан боғлиқ бўлмаган, аудиторлик ташкилоти томонидан таъдиқланган бўлиши керак.

147. Жамиятнинг йиллик ҳисоботи акциядорларнинг йиллик умумий йиллиғини ўтказиладиган саядағи ўн кундан кечиктирмиш Кузатув кенгаши томонидан таъдиқланган тарзда таъдиқлангани лозим.

148. Жамият Халқаро молиявий ҳисобот стандартлариға мувофиқ гузилган йиллик молиявий ҳисоботни ў Халқаро аудит стандартлариға мувофиқ ташқи аудитдан ўтказилганидан кейин, акциядорларнинг йиллик умумий йиллиғини ўтказиладиган саядағи каминда икки ҳафта илдин эълон қилиши шарт.

149. Жамият Ўзбекистон Республикаси амалдаги қонуночилигида белгиланган ҳужжатларни етказиши шарт.

150. Жамият Қонуннинг 103-моддасида назарда тутилган ҳужжатлардан акциядорларнинг фойдаланиш имкониятини таъминлайди, бундан бухгалтерия ҳисобига доир ҳужжатлар, шунингдек Бош директорнинг буйруқлари ва Жамият акциядорларининг реестри мустасно.

151. Жамият ўзининг аффилиланган шахслари ҳисобини юритиши ва улар тўғрисида қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқ ҳисобот тақдим этиши шарт.

Жамият аффилиланган шахслар рўйхатини қўшимча қогозлар бозорини тартибга солиш бўйича ваколатли давлат органи томонидан белгиланган тартибда ва муддатларда ҳар йили эълон қилиши шарт.

152. Жамият қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ва муддатларда Жамият тўғрисидаги ахборотни ошкор қилиши амалга ошириши шарт.

ХIII. ЖАМИЯТНИ ҚАЙТА ТАШКИЛ ЭТИШ ВА ТУГАТИШ

ЖАМИЯТНИ ҚАЙТА ТАШКИЛ ЭТИШ

153. Жамиятни қайта ташкил этиш акциядорлар умумий йиғилишининг қарорига кўра Ўзбекистон Республикаси қонуночилигида ўрнатилган тартибда амалга оширилади.

154. Жамиятни қайта ташкил этиш қўшиб юбориш, қўшиб олиш, бўлиш, ажратиш чикарили ва ўзгартириш шаклида амалга оширилиши мумкин.

ЖАМИЯТНИ ТУГАТИШ

155. Жамиятни тугатиш тартиби Фуқаролик Кодекси, Ўзбекистон Республикасининг “Банкротлик тўғрисида”ги, «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонунига, ҳамда бошқа меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга асосан белгиланади.

156. Жамиятнинг кредиторлар билан ҳисоб-китоблардан кейин қолган мол-мулки тугатувчи томонидан акциядорлар ўртасида қуйидаги навбат бўйича тақсимланади:

- *биринчи навбатда* Қонуннинг 40-моддасига мувофиқ қайтариб олиниши лозим бўлган акциялар бўйича тўловлар амалга оширилади;
- *иккинчи навбатда* имтиёзли акциялар бўйича ҳисобланган, бироқ тўланмаган дивидендлари ва мазкур Уставда имтиёзли акциялар бўйича белгиланган тугатиш қўймати тўлаш амалга оширилади;
- *учинчи навбатда* Жамиятнинг мол-мулкини оддий акциялар эгалари бўлган акциядорлар ўртасида тақсимлаш амалга оширилади.

157. Мол-мулкни ҳар бир навбат бўйича тақсимлаш аввалги навбат бўйича мол-мулк тўлиқ тақсимлаб бўлинганидан кейин амалга оширилади.

158. Мол-мулкни тугатиш қўйматининг чет эллик инвестор бўлган акциядорга ўтказиладиган қисmini Жамият хорижий валютани айирбошлаб бериши шарт.

III. ЯКУНИЙ ҚОНДАЛАР

159. Мазкур Уставда тартибга солинмаган муносабатлар Ўзбекистон Республикасининг амалдаги Қонуночилиги асосида тартибга солинади.

160. Агар Ўзбекистон Республикасининг қонуночилиги ва меъёрий ҳужжатларига ўзгаришлар киритилиши натижасида мазкур Уставнинг қондалари бу ўзгаришларга эид келган тақдирда, ушбу қондалар ўз кучини йўқотади ва Жамият Уставига тегишли ўзгаришлар киритилгунга қадар, Ўзбекистон Республикасининг қонуночилиги ва меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларига амал қилинади.

161. Мазкур Уставни бир ёки бир нечта қондаси ўз кучини йўқотган вазиятда, бу қонда Уставнинг бошқа қондаларини тўхтатиш учун асос бўлмайди.

162. Акциядорлар умумий йиғилиши ёки Кузатув кенгаши томонидан, ўз ваколатлари доирасида мазкур Уставга киритиладиган барча ўзгартириш ва қўшимчалар бўйича қабул қилинган қарорлар, қонунчиликда ўрнатилган тартибда давлат рўйхатидан ўтказилиши лозим.

163. Ушбу Уставнинг ҳолатлари бўйича келиб чиқадиган барча шизо ва келишмовчиликлар музокаралар йўли билан ҳал қилинади. Шизо ва келишмовчиликларни музокаралар йўли билан ҳал қилиш имконияти бўлмаган тақдирда, улар суд орқали ҳал қилинади.

164. Мазкур Устал, унга киритилган ўзгартиришлар ва қўшимчалар ёки Жамиятнинг янги таҳрирдаги Устави учинчи шахслар учун улар давлат рўйхатидан ўтказилган пайтдан бошлаб кучга киради.